

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

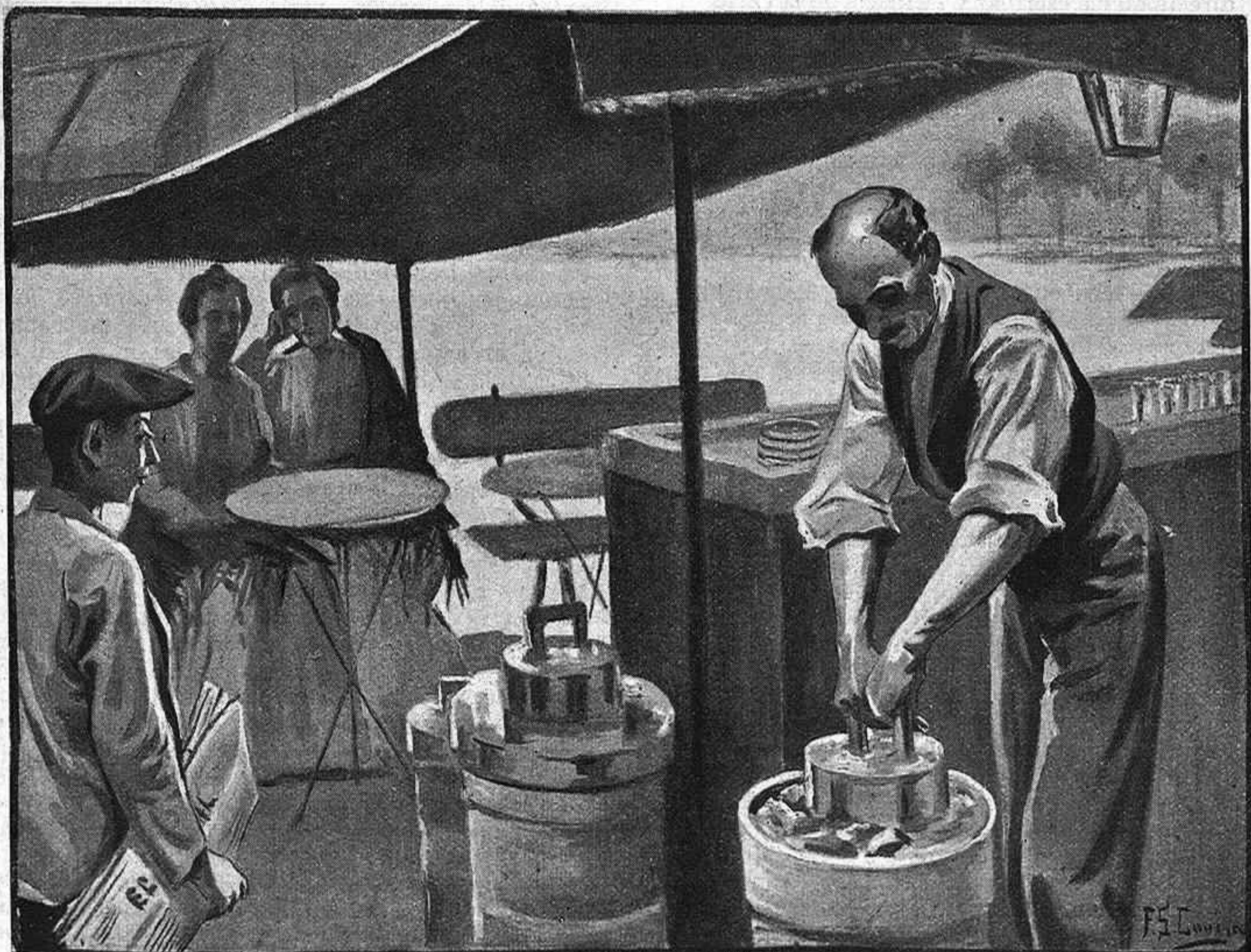
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

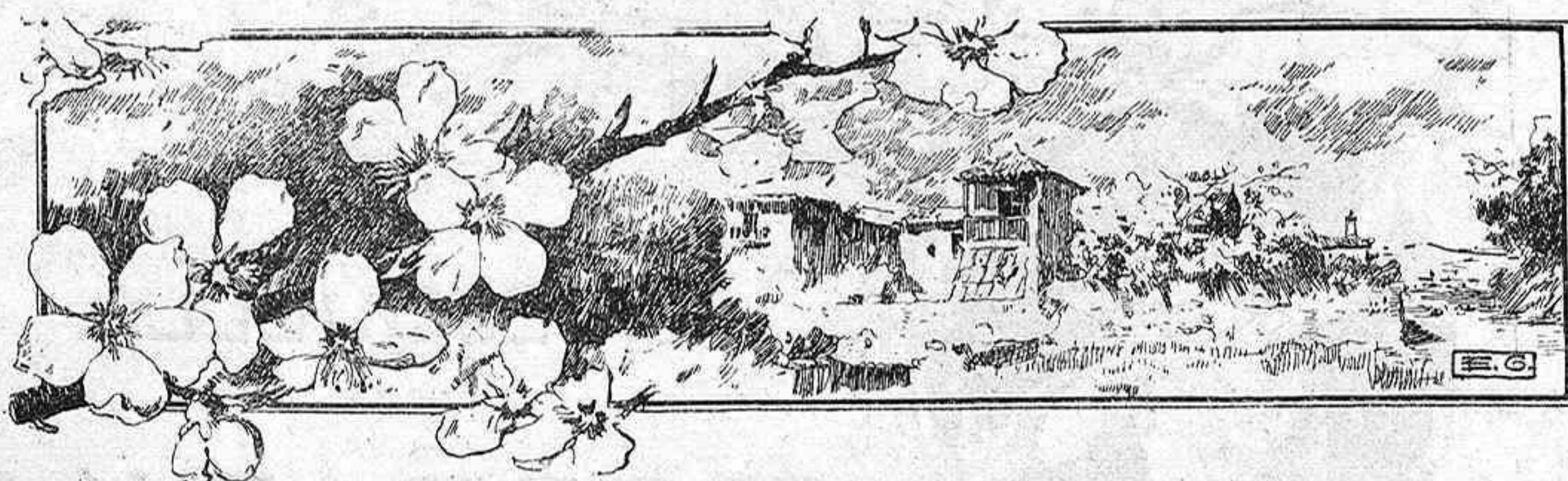
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

REFRESCOS BARATOS

Per deu céntims un gelat,
per quinze un vas d' ambrosia,

per vint un cubell de neu,
per trenta una pulmonfa!

CRÓNICA

Tothom la sab la maledicció del gitano:—«Pleitos tengas y los ganes.»

En efecte, no hi ha res més perillós qu' enredarse en las trenyinas de la Justicia, aquellas telaranyas en las quals, segons deya un antich proverb, las petitas moscas hi quedavan presas, mentres els bo rinots y altres insectes de més empenta y forsa que las moscas las atravessavan deixanthi un esboranch.

Aixó succehia en los temps antichs.

Avuy fins molts de aquests insectes de poder s' hi quedan, deixanthi tot el such, senyal evident de qu' en l' art de construir trenyinas judiciais s' ha progressat de una manera considerable, tant que ja casi no son telaranyas, sino xarxes de pescar.

Díguio sino aquella pobra senyora de Mallorca, may tan pobra com desde que va posarse en relació directa ab els escribas y faritzeus de la curia.

Un judici verbal per qüestió de quatre ó cinc duros va ser la llevor de una cría d' enredos tan estupenda, que al últim li ha costat tota la fortuna evauada en unas quatrecents mil pessetas. Y ni l' recurs li ha quedat de posarse las mans al cap, perque l' infelís que ha de sostener molts plebs, lo qu' es el cap es lo primer que pert.

L' únic consol que tindrà en tot cas, si es qu' está encare en disposició de ser consolada, li ha proporcionat el Tribunal Suprém ó l' ministre de Gracia y Justicia, enviant un delegat á Palma, ab l' encàrrec especial de averiguar punt per randa la manera com s' ha realisat aquest miracle.

Fàcil es que tot s' esbrini; mes per lo que respecta á las quatrecents mil pessetas evaporadas, es més que segur que 'ls hi passi lo que á las orenetas de 'n Becquer:

«Estas no volverán.»

Se publica á Barcelona un periódich moralisaador titulat *El Escándalo*, l' qual se dedica á denunciar gatuperis judiciais. S' ha de regonéixer que ho fa bé, ab valentía ó prudència, segons els cassos, perque en materias de justicia no sempre s' pot matar tot lo qu' es gras.

Las balansas que la Justicia empunya son temibles, per quant algunes vegadas las fan servir pera pesar las peras á quarto, als que tenen la costum de cantar las veritats sense pendre las degudas precaucions.

Jo acostumo á llegir *El Escándalo*, puig hi trobo sovint materia abundant pera l' estudi de las miseras humanas del qual se 'n poden deduir sabias llissons y ensenyansas experimentals, que son sempre las millors y las més profitosas.

L' Administració de Justicia á Barcelona sembla devegadas un camp perdut, á jutjar pels molts cassos que tot sovint *El Escándalo* cita y relata. Una

autoritat, la del President de l' Audiencia podría y deuria posar remey al mal; pero... hi ha càrrechs molt dolços, y per consegüent molt enervants, que produheixen una soneta tan agradable, que al que se 'n troba apoderat no 'l desperta res, ni 'l trontoll del carro anant pel pedregal.

En aquest cas semblava trobarse l' anterior President de l' Audiencia, Sr. Martínez Roda... Era un adormit.

Per fortuna ab motiu de son traslado á Valencia, ha vingut á reemplassarlo 'l Sr. Vidal y Gomis, que gosa dintre de la magistratura de una gran reputació de serietat, integritat, inteligença y honradés, y á n' ell se dirigeix *El Escàndalo*, senyalantli algun dels mals de caràcter endémich als quals precisa posar prompte remey.

En primer lloch denuncia la inmoralitat produida per l' afany inmoderat de lucro de qu' es víctima l' litigant. Salvadas algunas excepcions «en las minutias dels advocats—parla *El Escàndalo*—no existeix conciencia; en els comptes dels procuradors en lloch de sumar se multiplica, en las notas de relators, escribans y secretaris se barrena l' aranzel quan no 's fa alguna cosa pitjor; en las minutias dels pérts se intentan verdaderas expoliacions; en una paraula, l' sistema 's basa desde la primera etapa en que l' Estat cobri més paper quant major abús practica l' copista escribint ample á pesar de que aixó produheix abrumadora confusió y un cansanci tal que fa impossible llegir y entendre 'ls escrits. Tots tenen interès personal en que 's cometí l' abús, perque tots lucran ab ell, y lucran més tant quant major es aquell.» El resultat es l' aniquilament del litigant, la ruina total del que cau á las grapas de la justicia.

En segon terme, existeix l' escàndol de que 'ls Jutjes no assisteixin personalment á la práctica de certs actes á que la ley els obliga. «Las probas—diu *El Escàndalo*—se practican com sols Deu y 'ls executors d' elles saben; la recepció de testimonis constitueix un sarcasme, perque en moltes ocasions l' advocat que ab senyas va apuntant al testimoni lo que té que declarar, l' altre lletrat que per fals companyerisme ho permet, els procuradors que ho consenten, l' actuari que dona una fe mentida, l' escribent que mistifica las contestacions, y 'l Jutje que quan menos ho presúm, sense impedirho, tots trepitjan y escarneixen els seus devers que hauríen d' enaltir cumplintlos.» Naturalment, que no hi ha prou Jutjes á Barcelona pera fer aquestas coses tal com disposta la ley; pero que 's nombrin els que s'igan necessaris, que per aixó 'l país paga.

En tercer lloch «existeix en la nostra curia la lepra de las diligencias inútils, de las actuacions innecessarias que la ley expressament mana als superiors castigar y que rara vegada castigan.»

Finalment, «no podem menos de fer notar la lenitut y 'l retràs general en tots els assumptos de la

EL DERIBO DE LA CASA DEL ESTRUCH

—¿Voleu dir qu' en lloch de tirarla á terra no la fan cada dia mes alta?

Curia. Els termes pera provehir son lletra morta; las actuacions que no tenen terme s' han de sollicitar moltes vegadas *ab medis que no tenen res de recomenables* (untets ¿eh?). Sempre que s' desisteix de una apelació, aixís siga 'l dia següent de haver arribat els autos á la Audiencia, ja està format l' apuntament; en canvi quan las actuacions segueixen, el part es sumament laboriós. Las ponencias s' eternisan y 'ls autos conclusos obtenen senyalaments pera vista, després de transcorreguts mesos y mesos. En els Jutjats el retràs no té límits, y auto hi ha hagut en que 'l trámit de *Tráiganse para sentencia*, s' ha passat dos ó tres anys després de terminadas las actuacions. Lo notable es qu' en la majoria dels casos, á major aplassament correspon una grave injusticia, y ¡ay del perjudicat que s' queixi!*

* Aixís s' expressa *El Escàndalo*, senyalant vics y abusos de carácter general sense descendir á parti-

cularitats, porque si s' entrés en detalls podrían escriure's alguns llibres.

El nou president de l' Audiencia ja té feyna tallada si de veras desitja traballar.

Treguis la justicia la vena dels ulls y fassin unas quantas tiras, que bé podrán servirli pera lligar curts brassos y munyecas, que avuy traballan massa desahogadament, ab escàndol de tothom.

P. DEL O.

LAS TRES ENAMORADAS

Lema: *Patria, Fides, Amor.*

¡Qu' es hermosa la primera!
Es morena, porta un mall
y ella sola es cull y es forja
de tresors un enfilall.

Y riolera
viu y espera
dedicantse al sant traball.

¡Qu' es bonica la segona!
Dú sobre el front un cast vel,
tanca els ulls ab melangia
y alsà 'l cor ab ferm anhel.

Y cor presa
creu y resa
dirigint sos ulls al cel.

¡Qu' es xamosa la tercera!
Els seus ulls semblan safirs,
el seu cor frisós batega
mal ferit d' amor pels tirs
y ab dolsura
l' amor jura
entre ulladas y sospirs.

¡Totas tres que 'n son de bellas!
Per totas tres sento amor.
Tot bon fill de Catalunya

aquí com en terra llunya
si la fals com tots empunya
las ha de díus dins del cor.

*¿Eh quin verset mes bonich?
Donchs, mireu quina injusticia.
L' hi enviat ú CAMPRODÓN,
á OLOT, á VILAPARTIDA,
á CAMPDERRÓS, al POBLET,
al certamen de LAS PINSAS,
al concurs de EL VENT LLEVANT
al Jochs Florals de TIBISA
y á quinse ó vint puestos mes
y en lloc se li ha fet justicia,
donantli tant sols accésit.
Vritat que sembla mentida?*

JEPH DE JESPUS

«DONDE LAS DAN...»

Ab l' Inglés no s' hi juga.
Quan l' altre dimars li comunicaren que á la Bar-

eloneta acabavan de cremarli un cotxe del seu tramvia ¿qué s' pensan que va fer ell? ¿Lamentarho? ¿Donar ordres als seus dependents, á fí de veure si cambiant aquests de conducta s' calman las iras del públich?

No, senyors: se limitá á cridar al seu retratista y va dirli:

—Demá á primera hora vaji al dipòsit y tréguim una fotografía del cotxe cremat.

—Vol guardarne un recort?

—No: l' *recort* será fácil que l' guardi la població de Barcelona.

El traball del fotògrafo resultá superior. El carruatje retratat semblava una ratera espallada: una barra penjant per aquí, un ferro cargolat per allà; la fusta y l' cartró-pedra convertits en pilas de tarregada... Lo que s' diu una verdadera ruïna, á la qual, pera ser respectable, no li faltava altre mérit que l' antigüetat.

—¿Li està bé aixó, senyor Inglés? —preguntá l' retratista.

—Perfectament bé. Es tot lo que jo necessito pels meus propòsits *administratius*.

Sense perdre temps, l' home va sucar la ploma y s' posá á escriure.

«Senyors del Consell directiu: El públich barceloní n' ha fet una de las sevas. Miréu cóm m' ha posat el cotxe número 39.»

Y colocant carta y fotografía dientre d' un sobre, ho tirá al correu ab aquesta direcció:

«Al Consell directiu dels tramvías elèctrichs de Barcelona.—*Londres*.»

¿Qué tal? ¿S' hi juga ab l' Inglés?

La piadosa intenció del administrador del tramvia no pot ser més clara.

—Aquí teniu fotografiada la barbarie barcelonina—vé á dirlos als directors de Londres:—contempleu aquest retrato, estudieu-lo baix el punt de vista filosófich, artístich y legal, y feume l' favor de manifestarme si aixó pot quedar aixís y si no procedeix una formal demanda d' indemnisió de danys y perjudicis, que jo estimo en 20 mil pessetas.—

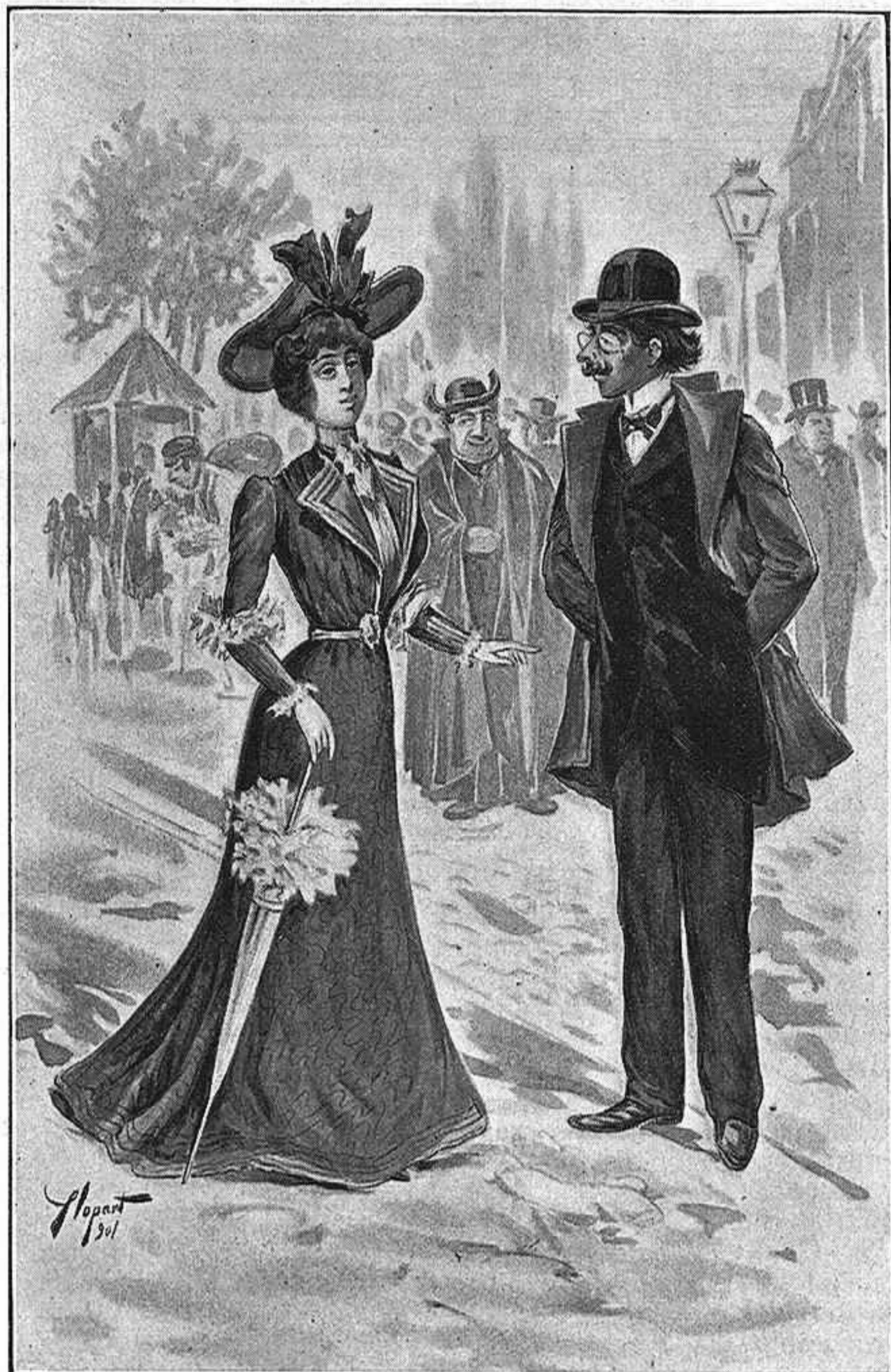
¿Qué hi ha que objectarhi á las sensatas indicacions del gerent del tramvia?

La seva conducta, qualsevol comerciant ho dirá, está ajustada á las més elementals pràcticas mercantils.

Per fas ó per nefas, ab rahó ó sense rahó—que no es aquest el moment de discutirho—un vespre l' públich s' amotina y péga foch á un cotxe dels elèctrichs.

L' Inglés agafa la fotografía, no poquen agafar el mateix carruatje, y l' envia als seus amos perque aquests se penetrin de la enormitat del atropello.

Ara, si l'is de Londres reclaman y efectivament venen á fernos pagar els vidres trencats y las fustas rostidas, el gerent se'n renta las mans: ell no ha fet mes que cumplir ab el seu deber. ¡Al fí y al cap no s' tracta de quatre quartos, sino de 20 mil pessetas!

—Quan ahí t' venia á veure,
portat d' amorós neguit,
¿per qué no t' vaig trobá á casa?
—Perque n' havia sortit.

ADELANTANT FEYNA PELS QUE SON A FORA

—Llimpiémos el pis, que 'ls senyors aviat tornarán y 'ls agradará trobarho tot net.

Molt bé, senyor *Inglés*; la rahó 's dona encare que sigui á un gerent del tranvía, y no serém nosaltres els que 'ns atrevim á negarli. ¿S' ha fet una picardiota ab un dels seus cotxes? Pues fotograffá al canto, y á Inglaterra ab ella.

Lo únic que 'ns permeterém ferli notar, es que aquest procediment, tan práctich com senzill, ha sigut adoptat per la gerencia dels eléctrichs ab una mica massa de retrás.

No: no era 'l dimars de l' altre senmana 'l dia més indicat pera estrenar el sistema de la «fotografía pera enviar á Londres.» ¡No 'n fa poch de temps que hauria d' estar en us!...

¿Per qué no va estrenarlo 'l 24 de mars de 1899; el dia en que 'l cotxe número 17 matá instantáneamente á una nena de sis anys davant del Eldorado? Aquell era 'l gran moment pera treure una bona fotografía y enviarla al Consell de Londres, dihentli: «Encare no fa dos mesos qu' hem inaugurat l' eléctrich, y mirin ja qué hem fet.»

¿Per qué no va posar en práctica l' hermós procediment el 17 de janer de 1900, quan un altre cotxe dels de vosté aplastá á un' altra nena al carrer Major de Gracia?

¿Per qué tampoch va recordarse'n el dia 11 del mateix mes, aproveitant l' ocasió d' haver el seu famós tranvía trencat las dugas camas á un nen de 11 anys, al carrer del Paralelo?

¿Per qué no va avisarlo al fotógrafo el 23 de Mars de 1900, quan á la Ronda de Sant Pau, davant de la presó, un altre dels seus cotxes matava á una criatura de quatre anys y mitj?

¿Per qué també va descuydarse'n el dia 20 de Juliol del mateix any, en que un nen de set anys fou gravíssimament ferit al passeig Nacional del barri marítim?

¿Per qué, en fi, no s' ha servit del irrecusuable testimoní fotogràfic las mil y mil vegadas que 'ls seus rapidíssims cotxes han tacat els carrers de sanch ó han destruït carros y tartanas, qu' encare que no

fossin de vosté, no deixavan de costar quartos á algú?

A la qüenta, per la gent d' Inglaterra, las desgracias no mes tenen importància quan els perjudicats son ells.

¿Que una multitut indignada socarrima un cotxe propietat de la Companyia elèctrica?

¡Aquí de la màquina instantánea! Una fotografía tot lo detallada possible, y pel primer correu, á Londres.

¿Que un carruatje del tranvía per torpesa del seu conductor, per excés de velocitat, per lo que 's vulga, aixa á una persona? Silenci sepulcral, y aquí no ha passat res.

Aixó no es just, senyor *Inglés* de l' Anònima: ó 's destapa l' objectiu per tots ó no 's destapa per ningú.

¿Vol fotografiar las malifetas ab que 'l públich el sorprén? Ens sembla molt posat en son lloch.

Pero,—la igualtat davant de la càmara obscura—quan vosté atropelli al públich, no fassi 'l distret, avisi també al fotògrafo, y envihi com ha fet ara, la vista als senyors de Londres.

Perque, francament, senyor *Inglés*, per inglés que sigui, no podém suposar que tingui per vosté mes importància un cotxe de ferro y fusta que una persona de carn y ossos.

A. MARCH

NENS MARTIRITZATS

Com si diguessim, l' últim figurí, *le dernier cri* de la moda local.

Raro es el dia que no 's descobreix un nen més ó menos horriblement martiritzat pels seus propis pares.

Els vehins ensuman la cosa, la prempsa s' apodera del fet, l' imaginació popular l' amplia, y ja tenim un drama en moviment.

«La pobre criatura—diu un periódich, parlant del últim niño descubiert—hallábase en un estado tal de democracia, que colocado en la balanza de un tendedero vecino resultó pesar escasamente tres onzas y media.»

«Durante los últimos meses—diu un autre—sus padres no le han dado otro alimento que cuatro granos de alpiste al dia.»

Obligada pél clamor públich, la justicia acaba per intervenirhi, y feta l' informació qu' es de rigor, s' averigua que tot lo que s' ha dit es un infundi, que 'l nen no ha menjat escayola en sa vida y que sense

LO QUE DEMANAN LAS BESTIAS DEL PARCH.

Jo voldría un chalet nou.

Jo, en compte d' un jas, un llit.

De continuar las cosas per aquest camí, els pares, per bons pares que siguin, potser s' hi haurán de mirar una mica en tocar per res á la familia.

Perque avuy ja no basta que un hom alegui els seus drets paternals, discretament usats, ni fassi notar el deber en que 's troba de corregir els defectes dels fills.

Primer que 'ls seus drets son els drets dels vehins; avans que 'l seu deber es el sagrat deber que la prempsa té d' ensumarho tot y d' explicarlo tot al públich.

—Estudia la llissó, noy —diu un pare al seu baylet de deu anys.

—No vull.

—¿Cóm que no vols? ¡Vínam aquí!

Pero al punt que va per estirarli moderadament las orellas, una veu interior el detura.

—¿Qué vaig á fer, desditxat? —pensa 'l pare: —Y si els vehins ho veuhen y la prempsa se 'n entera, y la donan per dir que martiritzó al fill, que 'l tinch seqüestrat y que li estiro las orellas cada cinch minuts ab unas mordassas de lampista?..

Y el bras, que ja s' havía alsat, torna á baixarse, la llissó no s' estudia, l' autoritat paternal queda bastant lesionada... y 'ls diaris se perden una criatura martiritzada, que ab l' escassés de noticias que hi ha, els vindrà com l' anell al dit.

MATÍAS BONAFÉ

MISSIVA

que va endressada
al simpàtich *Panellets*;
botiguer de anomenada
en els balls de patacada
pels seus ditxos y 'ls seus fets.

¡Salve, gran *Panellets*!

Permet que 't diga
qu' estich resolta á tot. Fins á fer vía
á la llampant botiga
hont desarrollas ta *filosofia*,

per dirten quatre que no 't xoquin gayre!
¿Qué t' ha agafat? ¡Explícati! ¿Quín mal ayre
t' ha passat prop del nas que tant l' arrufas?

ser un fenómeno de gras, té las carns corresponents y 'ls ossos que li pertocan.

Y donchs ¿d' ahont ha sortit la nova historia del noy martiritzat?

També 's posa en clar ab temps y paciencia. Tot son intrigas dels vehins de l' escala. El del tercer está disgustat ab el del quart porque aquest quan rega els testos li mulla indignament el balcó, y ¿ell que sí? Avingut ab el del quint, que tampoch pot veure'l gayre desde que 'l de sota va esquivarli un gatet blanch qu' ell se l' estimava molt, inventa la llegenda del nen, la posa en circulació un dia que, en efecte, el nen plora porque las dents li fan mal, y rodi la bola: de lo demés ja se 'n cuidarán el públigh y la prempsa.

«Última hora. ¡Otro niño martirizado! Horribles detalles. Catorce días sin comer, diez y seis sin beber, veinte sin dormir. El colmo de la barbarie. »¿Estamos en Marruecos?»

Y embolica que fa fort, que tot ajuda á passá 'l temps.

Aquest dia circulá 'l rumor, y 'ls periódichs van ferse'n eco, de que no sé en quín carrer s' havía descubert un *nen martiritzat* á qui sa mare tenia entre reixas, amarrat com un criminal y sotmés als més cruels tractaments.

¿Qué hi havia de cert, en resum, en tot aixó? Res: un noy excessivament entremaliat, una mare que intenta posarli 'ls peus á rotollo y una colla de vehins que 's diverteixen inventant una petita inquisició pél us de la criatura y porque 'ls diaris tinguin materia pera fer mitja dotzena de gacetillas sensacionals.

AB MOTIU DE LAS REFORMAS DE LA COLECCIÓ ZOOLÒGICA.

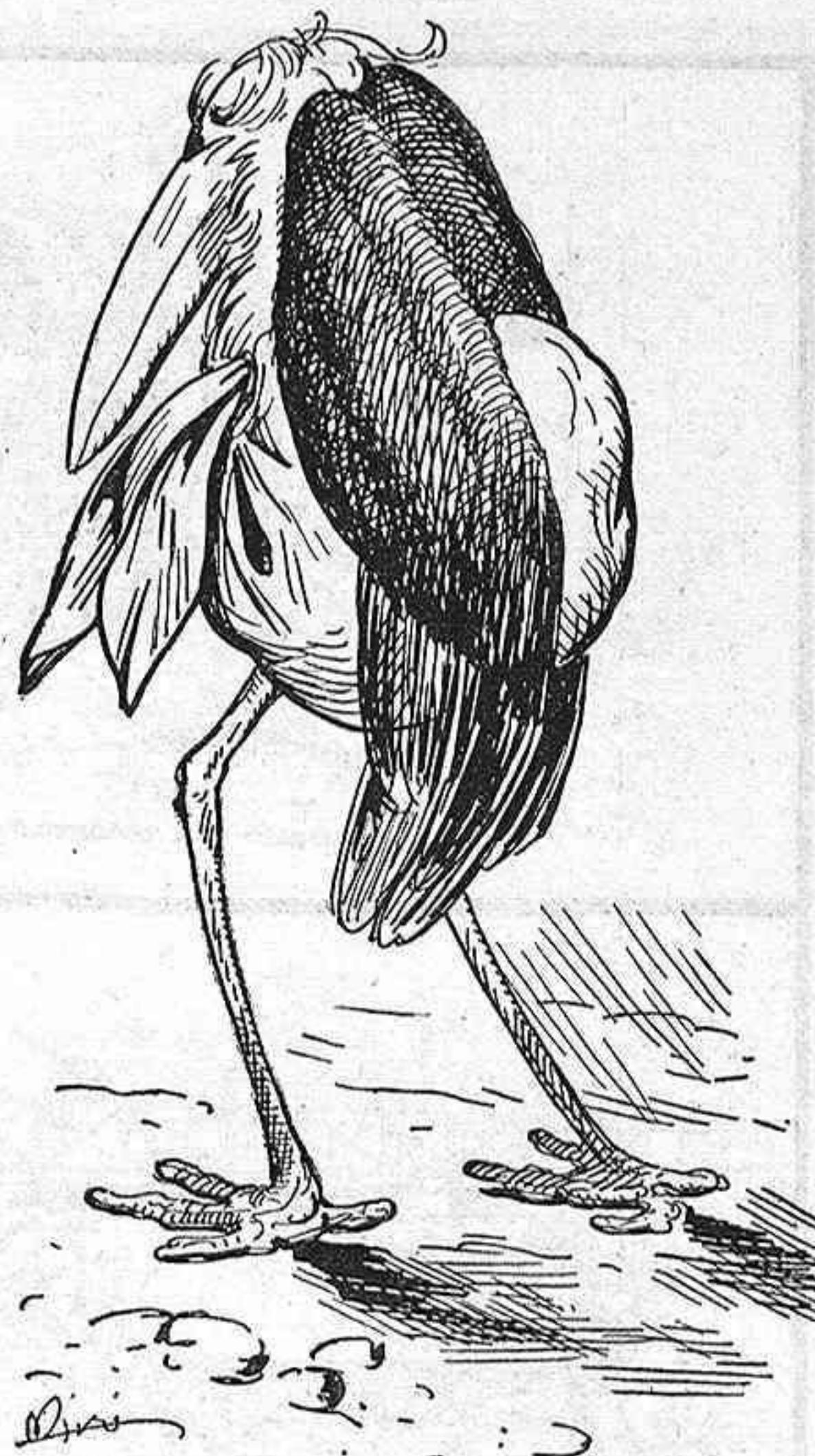
Jo un rebost ben provehit.

Es que á mí, no m' espantas,
y ja que al véurem bufas,
y á las tevas... *dallonsas* las hi cantas
romansos vells que á sobre meu carregas
pel gust de ferme mal, ves ab cuydado,
que si acás ensopegas,
simpàtich (!) *Panellots*, potser no 't valgui
ni l' oli de *bellotas*,
y tú y las tevas balladoras totas
no haguéu de pendre el *Rabano yodado*,
ó 'l *serat ximple*, que treu blaus, no os calgui.

¡Adios *valkyrio!* !Qué potsé 't figuras
que soch una d' aquellas criaturas
que 'ls basta díls'hí *gloria* y fé uns quants gestos
que has aprés dels actors del «Eldorado»,
fent lo *chulapo* de guardarropía,
perque dant tots los trámits com á llestos
tot seguit te contestin «vida mía!»
y «*Panellots amada!*»
y la sanch seva se 'ls remogui tota?
¡Cá, home, cá! ¡Pero no veus que badas?
¡Ni 't mereixes tan sols que 't dongui *pota*
quan tot fent lo *Don Juan* vens á buscarme
per ballá un walz ó un' altra *melodía*,
y fer patí á las raspas que, xaladas
per tú, pobretas! no poden compéndre
que jo soch molt capás de passejarme
d' en *Panellots* y... una pastissería,
si 'm volen portá á vèndre!

¡Mira quin nas que tinch!... ¡no te 'n desfassis!...
¡Fastigós!... ¡Botiguer!... ¡No 'm fassis riure...
Si á tú, per mes que diguis y que fassis,
ja 't tinch classificat!... ja 't vaig inscriure,
y ets el primé á la llista,
entre 'ls *corridos*... «correguts» del mapa;
perque tú, corras tant, que 't perts de vista,
y ni ab unes ulleras se 't atrapa!...

¡Adiós, tú!... ¡Aixúgat!... ¡mira, que se 't vessal...
No 'm serveixes tú á mí, qu' ets massa *pessa*...
de dos... perque 'm resultin tas hetxuras!...
¡Terror de raspas!... ¡Fuig!... ¡*Pansit florido*!...
¡Inocente pardal caygut del nido!...
No parlis mes de mí, que si m' apuras,
á tú que per fé igual que fan els homes
te 'n vas á dormir tart, y gastas bromas
contant mil aventuras
que has somniat no mes, potsé algun dia
la graciosa maneta ab que recullo
la *cola* del vestit, perque tú miris
els baixos de la meva arquitectura,

Jo unas ulleras, y prou.

sense *filosofia*,
ab la mateixa sal ab que remullo
las carbassas que 't dono, á la que 't giris
á dirme «maliatsiga,» á la figura,
ó la fatxada, tria, te la posi,
perque de ferho així 'm dongui la gana.
Fente saber que així que m' ho proposi,
no 'm detindrà la teva mitja-cana,
ni tots els gestos de *barbián* que admiran
tos amichs del café, que, si bé 's miran,
valen molt mes que tú; qu' ells, no s' alaban
y no son *guapos*; y hasta un dels que menos
donan que fé als serenos,
es un home de aquells que á mí m' enfaban,
perque té *roba negra* y á la quüenta
es un xicot d' *empenta*
qu' admet molt pocas bromas
quan de *senyoras* parla entremitj d' homes.

Per ell, si qu' es possible
que si per cás no 'm vol, me desconsoli;
pero per tú, ¡vaya, home!... ¡Es impossible
que ab tot lo teu, ni un sol minut m' encantis,
qu' ets mes inofensiú que un banch de cantis,
y ets mes insípit que las cols sense oli!...!

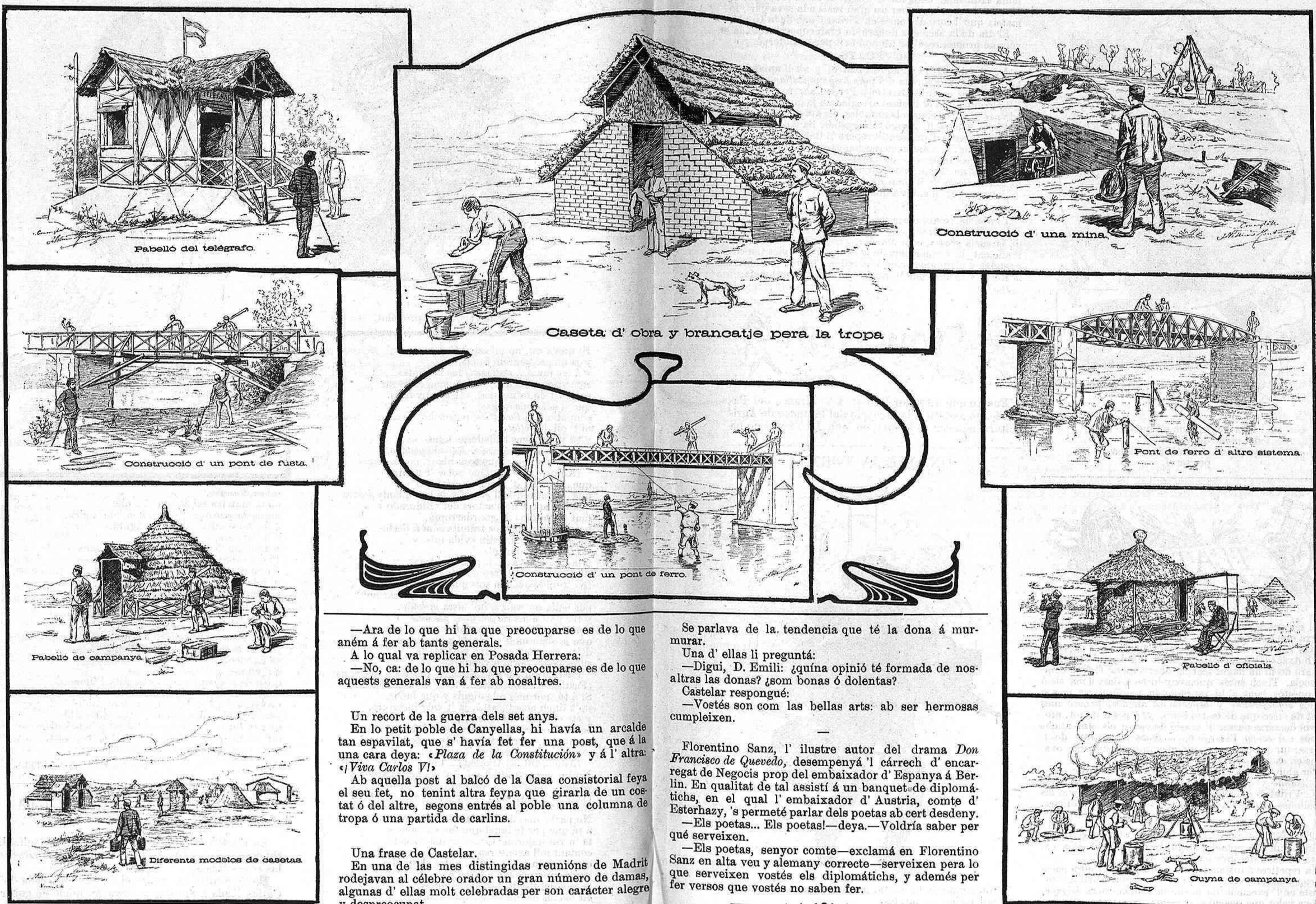
LLUISETA DEL CASTELL

MONEDA DE L' HISTORIA

En Posada Herrera era un polítich que solfa distingir-se pel seu carácter escéptich y l' agudeza de las sevas frases.

Havia acabat la guerra civil, ab l' entrada de 'n Carlos Xapa á Fransa, y deya un home de govern:

CONANGLELL. — Campament d' experiencias del cos d' Enginyers militars

— Ara de lo que hi ha que preocuparse es de lo que aném á fer ab tants generals.

A lo qual va replicar en Posada Herrera:

— No, ca: de lo que hi ha que preocuparse es de lo que aquests generals van á fer ab nosaltres.

Un recort de la guerra dels set anys.

En lo petit poble de Canyellas, hi havia un arcalde tan espavilat, que s' havia fet fer una post, que á la una cara deya: «Plaza de la Constitución» y á l'altra: «Viva Carlos VI».

Ab aquella post al balcó de la Casa consistorial feya el seu fet, no tenint altra feyna que girarla de un costat ó del altre, segons entrés al poble una columna de tropa ó una partida de carlins.

Una frase de Castelar.

En una de las mes distingidas reunions de Madrid rodejavan al célebre orador un gran número de damas, algunes d' elles molt celebradas per son carácter alegre y despreocupat.

Se parlava de la tendencia que té la dona á murmurar.

Una d' ellas li preguntá:

— Digui, D. Emili: ¿quina opinió té formada de nosaltres las donas? ¿som bonas ó dolentas?

Castelar respondéu:

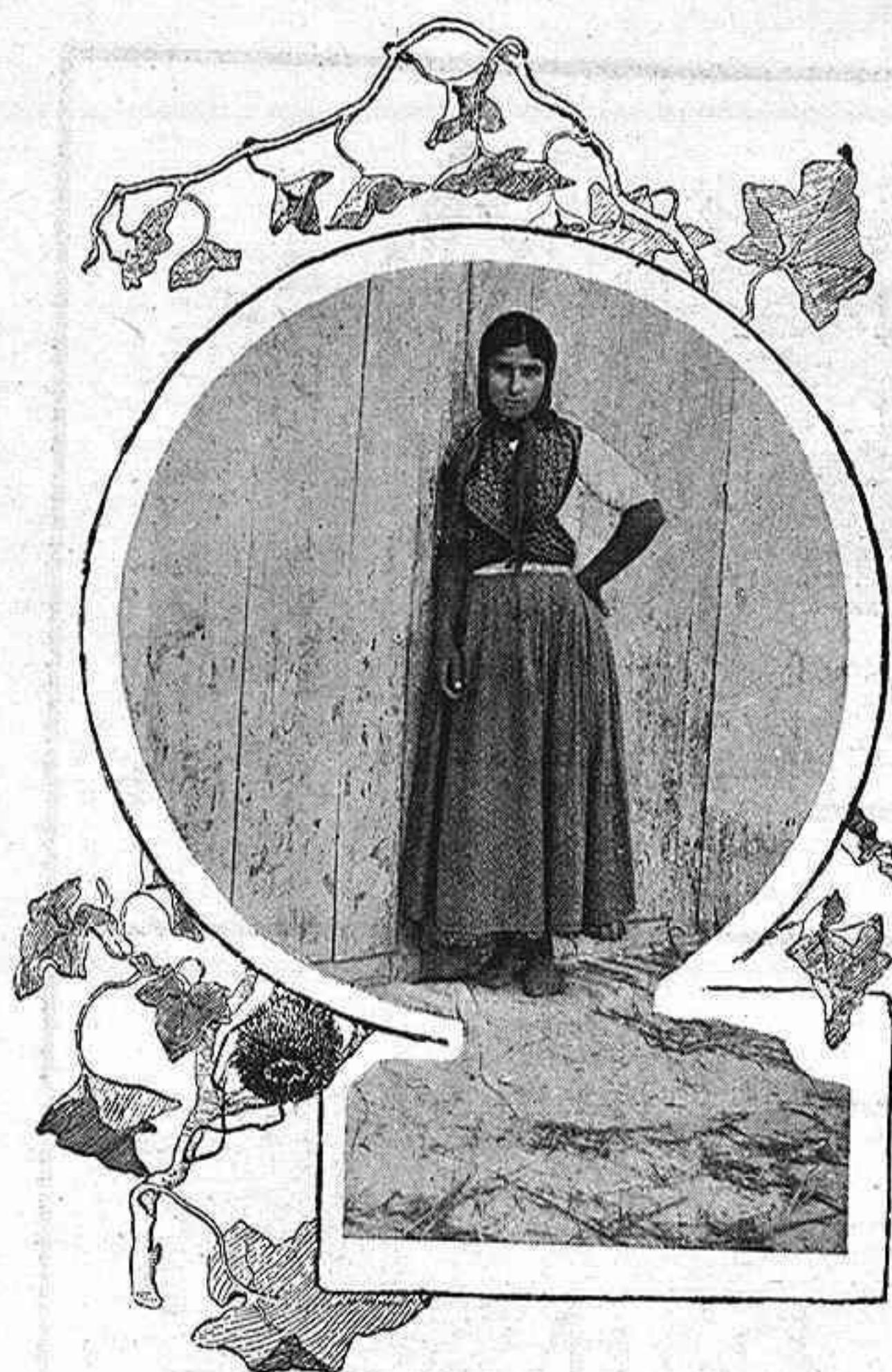
— Vostés son com las bellas arts: ab ser hermosas cumplenixen.

Florentino Sanz, l' ilustre autor del drama *Don Francisco de Quevedo*, desempenyá'l cárech d' encarregat de Negocis prop del embajador d' Espanya á Berlin. En qualitat de tal assistíu á un banquet de diplomàtichs, en el qual l' embajador d' Austria, comte d' Esterhazy, s' permeté parlar dels poetas ab cert desdeny.

— Els poetas... Els poetas! — deya. — Voldría saber per qué serveixen.

— Els poetas, senyor comte — exclamá en Florentino Sanz en alta veu y alemany correcte — serveixen pera lo que serveixen vostés els diplomàtichs, y ademés per fer versos que vostés no saben fer.

TIPOS DE LA TERRA

La Tuyas, una minyona del poble de Viloví que aviat vindrà á Barcelona per serví.

TÍVOLI (CIRCO EQÜESTRE)

El senyor Alegría pot somriure de debò al veure la marxa que porta la present temporada. Las funcions se contan per plens, y ell segurament que contará els plens per butxacades de *panis*; y que no díguin qu' es perque fins ara no hi ha hagut teatros oberts pera ferli la competencia. Tinch entés que avuy hi ha á Barcelona sis ó set puestos hont s' hi representan pantomimas mes ó menos *seqüestradas* y espectacles anexos, género mes aviat de circo que de teatro serio, y, á pesar de tot, ningú vol deixarse passar l' ocasió de veure els simpàtichs gossos del colom Ricardo ó els ossos amaestrats de l' Spessardi, dos números qu' alcansen verdaderas ovacions en cada sessió que 's presentan.

Per ahir, dijous, estava anunciat el debut de dos artistas: *Jeanne y Stop*, dels que 'n tením molt bonas notícias. Vritat es que las referencias artísticas fan com las papilloneras blancas, sempre las portan bonas las notícias.

CONCERTS EUTERPE

El del últim diumenge va ser en extrém interessant y obtingué un èxit notable, degut principalment á la experta direcció del jove mestre Sr. Rafart.

Va repetirse á instancies del públic la hermosa pessa *Lo cup y la serenata Los Guitarreros*; sobressurtint l' orquesta en l' execució de la sinfonía de la ópera *Mignon*, que va valer una ovació al director. S' estrená, ademés,

Cansó de Maig, lletra d' Apeles Mestres y música de 'n Borrás del Palau, que agradá molt al auditori per sa melodia exquisida, obligant á dirigir el *bis* al propi autor. El coro de noys va donar un gran reals á la seva part; lo mateix que 'l coro d' homes en *Tirant l' art*, de 'n Goula.

El dia de la Mercé's donarà un gran concert, tot Clavé, que promet resultar un nou èxit per la Euterpe.

NOVEDATS

Avuy s' inaugura en aquest teatro, y ab l' applaudida *Carmen*, una temporada d' ópera hispano-italiana baix la direcció dels mestres Baratta y Pérez Cabrero.

La companyia es bastant arregladeta ja que la forman, ademés d' altres elements notables, els aplaudits artistas: Balasch, Escursell, Aragó, Puiggener, Banquells y Carbonell. Ademés d' un escullit repertori italiá com *Bohème*, *Carmen*, etc., 's posarán en escena, cantadas en castellá, las obras novas *Mirella* de Gounod, *La sombra de Flo-tow*, *Josef de Mehül*, *Taciana de Tchaikowsky*, y *Faus-to*, con la *Noche de Walpurgis* de Gounod.

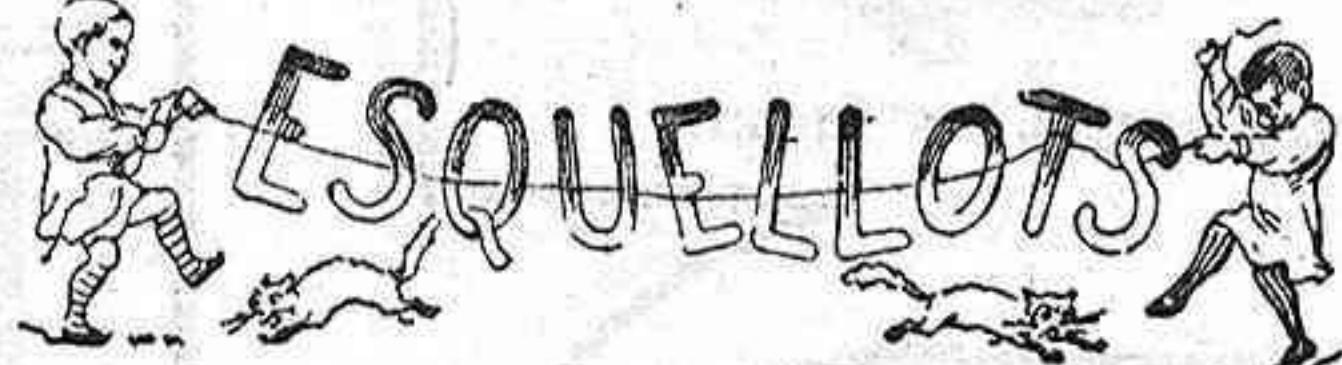
Veureré que 'n surtirà quan serà cuyt.

GRAN-VÍA

També ha volgut despertarse el teatro de la dreta del Ensanche, inaugurant ahir una sèrie de representacions de sarsuela grossa, com *Marina*, *Tempestad*, y demés, ab l' alicient de formar part de la companyia tiples tan conegudas y distingidas com l' Avelina Corona, y Gabrie-la Roca, y tenors com Manuel Urtó de la Barceloneta.

Dixit.

N. N. N.

Encare que 'l Doctor Robert, á Vilafranca del Penedés, vá assistir á la recepció del Ministre de Agricultura, aquesta es l' hora, en que *La Perdiu* no ha

UN QUE JA TORMA

Torna perque ja ha acabat la calor: ara no 's pensin que haji acabat els quartos.

tingut el valor de censurarho, ni la franquesa de aplaudirho, si troba que l' Doctor Robert vá obrar correctament.

Sols de una manera indirecta digué que á la recepció del esmentat ministre hi assistiren sols las autoritats, els cacichs y 'ls caciquets de Barcelona.

Ergo, segóns l' afirmació de La Perdiu, el Doctor Robert no es altra cosa que un cacich.

Tal es la costúm dels Perdigots: atacar sempre per medis indirectes com si temessin compromete á las lletras de imprenta.

Pero la malícia la tenen á dinter, y si alguna vegada la desfogan, es sols per medi de murmuracions íntimas, dignas tot lo més de cobmares de vehinat.

Aixís, quan el Doctor Robert pronunciá son notable discurs en las Corts l' alabaren molt en el periódich; pero en sas conversas particulars li deyan l' *inconscient*, suposant que com el burro de la faula havia tocat la flauta per casualitat.

Jlliuris el simpátich doctor de aquests microbis, engendrats pel despit en concubinat ab l' impotencia!

Al apreciable mosso de consums que, com saben, va anarsen á passejar ab dotze mil duros, encare no se li ha pogut tirá 'l guant.

Aixís vaig suposarho desde 'l primer dia.

Un home que fuig ab dotze mil duros es com un vapor que posseheix una máquina de dotze mil caballs.

JQué n' es de difícil atraparlo un cop ha emprés la marxa!

Sobre tot si la máquina va bé y 'l maquinista sab untar ab oportunitat.

Mirintho com vulguin, que si prospera la pretençió de 'n García Faria, trobarán que tant ó mes que 'ls toreros y 'ls tenors, guanyan els enginyers, qual serveys accepti l' Ajuntament de Barcelona.

JQue componen els mil duros per funció que cobra un tenor de punta, ó 'ls mil duros per corrida que percibeix un espasa de primera categoria, ab la suma que reclama 'l senyor García Faria, per haver trassat un mal plan de clavegueras, completament impracticable!...

Noranta mil duros y tots de un cop es lo qu' exigeix, y 'ls que li ha senyalat una Real Ordre, dictada á las sevas instancias!

** * **
En sos trballs vá disposar el senyor García Faria del personal subalter, á sou del municipi.

De manera qu' ell sol pretén que 'l seu trball personal val quatrecentas cinquanta mil pessetas.

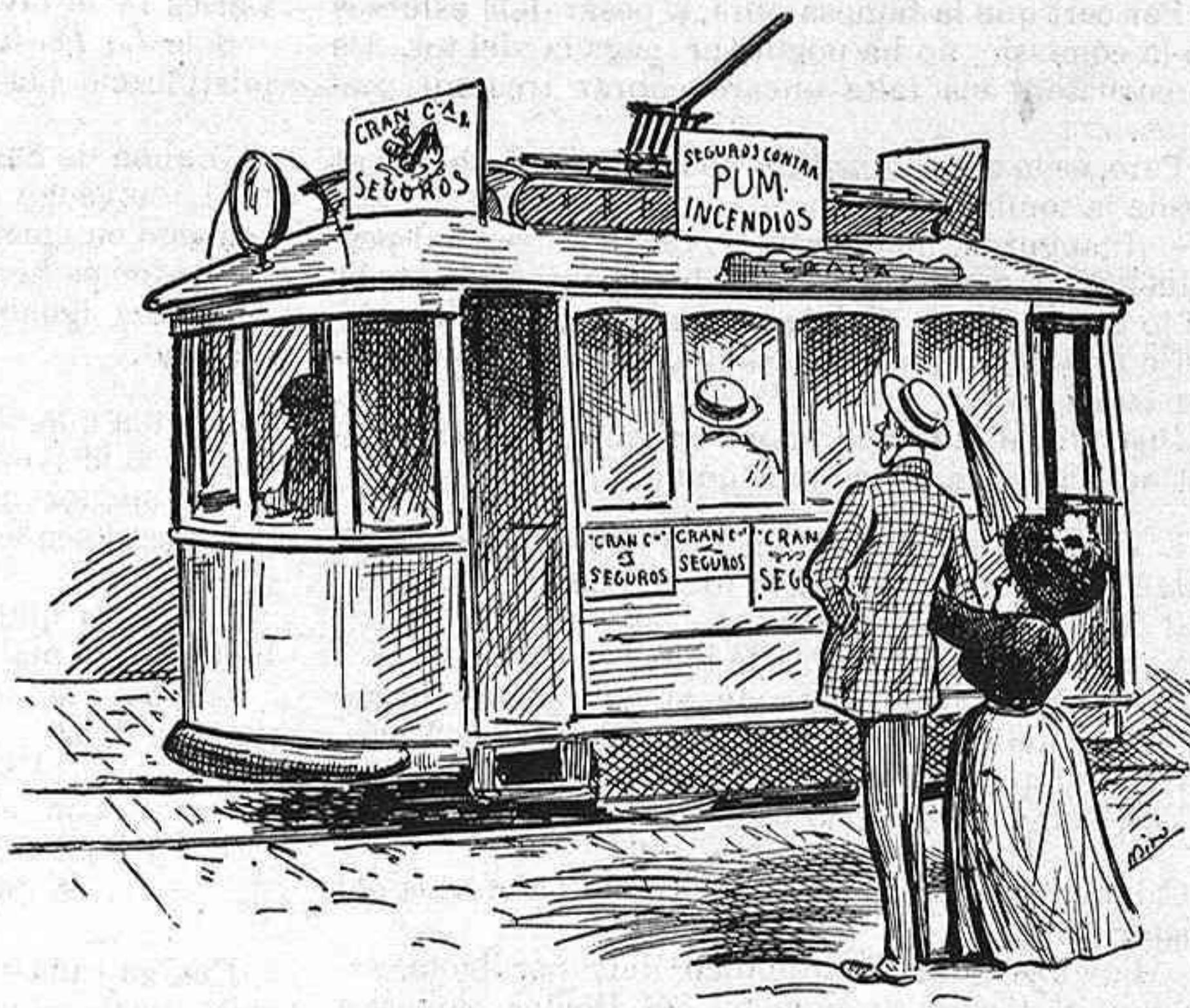
Suposém que hagués empleat quatre anys en la confecció de aquell plan, li sortiría á 112,500 pessetas anuals.

O una mesada de 9,375 pessetas.

O un jornal diari, inclosos els días festius de uns 62 duros.

Aixís, donchs, mal se li vaja ensorrar l' única claveguera que vá construir, ó siga la del carrer del Dormitori de Sant Francesch, si 'l senyor García

PRECAUCIÓ OPORTUNA

—Podém pujarhi sense cuidado. ¿Veus? Ja está assegurat d' incendis.

Faria logra embutxacarse lo que 's proposa, caldrá proclamarlo 'l Gayarre ó 'l Lagartijo dels enginyers espanyols.

El jove tenor catalá D. Juli Balasch, germá de nostre amich, el reputat pintor D. Mateu, debutará próximamente en Novedats, havent sigut escripturat pera cantar *I Puritani* al teatro Real de Madrid durant la temporada d' hivern.

Tením els millors antecedents pera creure en els èxits qu' esperan al jove artista, á qui desitjém unas bonas ovacions que l' encoratjin als primers passos de la seva carrera.

Un periódich de la Habana fá grans elogis de un actor espanyol, catalá per mes senyas, que allí traballa ab gran èxit.

Un periódich, *La Lucha*, l' troba mes aproximat á n' en Novelli que á n' en Vico, lo qual, si es cert, no deixa de resultar molt propici al mérit del novell artista.

Aquest se diu Serrador, nom que, confessém, ens es completament desconegut.

Ara tot serà que no 'ns succeheixi ab ell, lo que ab aquellas personas que prenen passar per ricas perque tenen moltes terras á la Habana.

Ara tenim que *de lo dicho no hay nada*.

El Sr. Ferrer y Vidal, (D. Joan) que poch després de l' etzegallada que vá cometre ab el periodista vilanoví Sr. Artigas, havia renunciat al càrrec de diputat á Corts, ha manifestat que retira la renuncia... sens dupte perque no 's resigna á perdre la condició de inviolable.

Y al efecte ha enviat agents á tots els alcaldes del districte suplicantlos que li demanin que sobre tot no dimiteixi.

Com á autor de comedias dolentes coneixíam al Sr. Ferrer y Vidal (D. Joan), pero de tant bunyol com aquesta última no 'n fará cap may mes.

Per fil

El dia 27 d' aquest mes, si el tiempo lo permite, s'

inaugurarà 'l monument dedicat á n' Rius y Taulet.

Per cert que la famosa obra, á pesar dels esforços de la comissió, no ha pogut ser pagada del tot. Als constructors els falta encare cobrar tres mil pessetas.

Pero, es lo que 'l beneficiat deurá dir probablement desde la tomba:

—Inauguréu, inauguréu... ¿Qué son tres mil pessetas? Si jo, quan era arcalde, hagués anat pensant ab lo que 's devia, no hauria inaugurat may res.

De tots modos, la cosa resulta eminentment *rius ytaulética*.

Disfrutar d' un monument qu' encare no està pagat no li passa á ningú més que á don Francisco.

L' enhorabona al Sr. Romeu, President de la Diputació provincial que de la nit al dematí ha canbiat el color de la sanch.

Vermella la tenia; ara la té blava.

Operació de tintorería que s' ha realisat desde Madrid, nombrantlo de cop y volta Baró dels Vivés.

Un títol que comensa ab *Vi*, y acaba ab *vés*.

Ves, home, vés, y Deu te fassi bó.

Calumnia de *La Perdiu* á la erudició històrica del Doctor Robert:

«Allavoras—diu el periódich dels perdigots, extractant el discurs pronunciat pel Doctor Robert á Vilafranca—si que la decadencia no ja de Catalunya, sino de tot Espanya vá marxar á passos dobles empesa per reys que com *Carles IV*, s' entregava absolutament á la voluntat del seu favorit *Olivares*.»

AL TEATRO

—Vaja, si un tenor me digués que m' estima, ab una veu tan dolsa, no tindrà cor pera ferli gruar tanta estona 'l si.

Es impossible que 'l Doctor Robert adjudiqués á Carles IV el favorit de Felip IV.

Sols *La Perdiu* es capás de cometre una semblant mistificació pera posar en ridícul al Doctor Robert.

Diuhen de San Sebastián:

«La novedad que este año priva entre las damas consiste en entrar en el baño con sombrilla.»

Si ademés hi entressin ab impermeable, lograrían dos cosas igualment útils: lluirarse del sol y de l' humitat.

Sembla que algúns vigilants nocturns han anat á visitar al senyor Planas y Casals demanantli el seu apoyo per fer no ser qué, y prometentli, en canbi, posarse al seu costat sempre que á Barcelona hi hají eleccions.

No sé per qué se 'm figura que 'ls tals subjectes han emprés mal camí.

¿Saben qué pensarán els vehins, quan s' enterin de la noticia?

Vigilants electoreros,
qu' en lloch de mirá al carré
se miran las pantorrillas,
¡sí que vigilarán bé!

Ens ha causat fonda tristesa la mort de D. Francisco Maspons y Labrós, degà del ilustre Colegi de Notaris de Catalunya, President de la Real Academia de Bonas Lletres de Barcelona y President honorari del Centre excursionista de Catalunya.

Autor de algunes notables coleccions de rondallas recullidas de la boca del poble, fou un dels primers que dintre del Renaixement literari de Catalunya se dedicà als estudis folk-lòrichs, ab verdader carinyo y reconeguda competència. Sas moltes ocupacions professionals encare li deixavan lleure pera dedicarse á sos traballs predilectes, com ho demonstra la part activa que prenia en las tasques del Centre excursionista.

En sa casa pairal de Bigas ha deixat d' existir qui tant estimà la comarca vallesana.

Descansi en pau.

Un vell vert, amich del bon vi y de las bonas mossas, li deya á una hermosa bailarina:

—Ay, nena; la seva mirada m' emborratxa.

Resposta de la beldat:

—No ho crech pas. Si l' emborratxessin las miradas de las donas, no tindrà 'l nás tan vermell.

ACUDITS

—Quants anys te la teva ávia que la veig tan vella?

—Noy, no ho sé de fixo; pero l' any passat vá caure de la escala, y segóns ella diu «aquel dia va naixer.»

A taula:

La mamá:—A veure noys ¿á qui li falta carn?

El nen mes xich:—A mí, que soch el mes magre de tots.

R. A. ORRIOLS

Un amant desdenyat es despideix de la seva Dulcinea.

—Adiós... Me 'n vaig lluny per no tornar mai més... Me 'n vaig á las Amèrica... á Australia.

—Escolti: ¿bé m' escriurá?—fa la nena.

—Y l' jove entreveyent una reconciliació:—Si ho desitja...

—Jo ho crech—fá la noya —¿qué no sab que colecciono sellos?

R. RENOM

El president de un Tribunal pregunta á un dels dos acusats qu' estan seguts en el banquet:

—Ahont viu vosté?

—Un servidor?—respon l' acusat—no tinch domicili fixo: allá hont m' arreplega la nit, allá dormo.

—¿Y vosté?—li pregunta al altre.

—Jo soch vehí del senyor.

UN RECAUDADOR

Entre polissóns:

—¿Qué vas fer pera guanyarte aqueixa medalla del Mérit naval?

—Repartir garrotadas al poble.

—¿Y per aixó 't van donar una distinció marina?

—Ja ho crech! Es que hi havia molta maró.

MANSO

Un sastre sopta al mitj del carrer á un parroquiá que li devia un compte.

—Escolti, escolti, vosté; ahir vaig veure 'l seu retrato en l' aparador de un fotògrafo. Es á dir qu' en lloc de pagarme lo que 'm deu, 's gasta 'ls diners fentse fer retratos?

El deutor ab molta dignitat:

—¿Qué sab vosté, per ventura si he pagat ó penso pagar al fotògrafo?

JUMERA

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª.—*Es-ti-ma.*
- 2.ª ID. 2.ª.—*Car-lo-ta.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Perla-Replà.*
- 4.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*Mala nit-Pous.*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Besalú.*
- 6.ª GEROGLÍFIC.—*Per pollastres las cassolas.*

INTERIORITATS

—¿Es dir que 'l vestit me 'l negas?

—Noya, no estich per gastá.

—Si es aixís, deixemho corre...

(Un altre me 'l pagará.)

XARADAS

LA CABRERA DE CAN MÁS

Ab lo seu ramat de cabras
y un bastó que sol portá
la cabrera se passeja
pels carrers de la ciutat
y que n' es d' axerideta
la cabrera de can Más.
Tot servint á la parroquia

una tarde va trobar
qui va dirli: ¡Ay cabrereta!
¿me voldrías estimar?
—Cóm te dius? va preguntarli.
—¿Cóm me dich? va contestar
pues me dich—Quart-tres-segona—
—D' hont et filla?
—De—Tres-quart.—
—Jo soch rich, molt rich, cabrera
y com que ara 'm vull casar
si tú vols diré als teus pares...
—¿Als meus pares?... no 'n tinch pas
—¿No tens pares? ¿donchs qu' ets sola?
—Tinch un oncle qu' es diu Más
y una tífa, que m' estiman
si no més al menos tan
com los pares (al cel sian)
me podfan estimar.
—Segon-quint, donchs, si t' estiman
crech que no negarán pas
quant jo vagí á demanalshi
si volen darm-me ta má.
—¿De debó? ab mf vol casarse
senyoret? Contenta 'm fá
perque no sent—tres-segona—...
—¡Ay sí 'm tens lo cor robat!

—Jo, que soch una cabrera,
ab vosté qu' es rich...
—¿Qué hi fá?
Jo també—primera-quarta—
y no fá pas gayres anys
un pobret fill de drapaire
y lo pare va casars
ab una senyora rica
que d' ell n' estava—Total—
per lo tant ja ho sabs desd' ara
tens paraula—quint-quint—ja
de que jo vull demanarte
per casarnos molt aviat.—

Y la cabrera n' espera
que la vagí á demanar
per deixá 'l remat de cabras
y el bastó que sol portar
y deixar de passejarse
pels carrers de la ciutat.

J. MONTABLIZ

II

Temps de verb es la *primera*
temps de verb es la *segona*
temps de verb es la *tercera*
y el *total* nom de persona.

EDUARDITO

TRENCA-CLOSCAS

DIONÍS COR

SABADELL

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
lo títul de un sainete catalá.

ALBERTET DE VILAFRANCA
ANAGRAMA

Ha total avuy de Blanes
lo noy gran de can Nadal,
y diu que fent tan bon dia
cosa extranya, hi ha total.

E. ZOLA Y B.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7
1	3	2	2	5	6	.
5	2	1	3	5	.	.
4	5	2	4	.	.	.
7	3	6	.	.	.	.
3	6	.	.	.	.	.
6	.	.	.	.	.	.
- Actor célebre.
—Estació marítima.
—Un Deu.
—Carrer de Barcelona.
—Part del cos.
—Article.
—Xifra romana.

A. ZARAGOSSA
CONVERSA

—Una noticia, Perico.
—No la diguis, si no es grossa.
—Tú la jutjarás: la mossà,
jugant avuy ab el mico,
ha sigut ja visitada
pel seu novio.

—¿Cóm se diu?
—Ja t' ho hi dit, y si tú ets viu,
ho sabràs d' una vegada.

MET GARIBALDI

GEROGLÍFICH

I		
K	K	K
:	:	:
I		
K		
B		
A	A	A

BIANCHI

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Impremta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

La dona escura-dents.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

AGENCIA DE MATRIMONIS

Humorada en vers per C. GUMÁ, ilustrada per R. MIRO

Preu 2 rals

El Proletariado Militante

MEMORIAS DE UN INTERNACIONAL

POR ANSELMO LORENZO

Un tomo en 8.º, Pesetas 3.

LA VERDADERA VIDA

POR EL

CONDE LEÓN TOLSTOI

Ptas. 1.

EL DOLOR UNIVERSAL

POR

SEBASTIAN FAURE

Dos tomos, Ptas. 2.

UNA HIJA DE EVA

MEMORIAS DE DOS JÓVENES
CASADAS

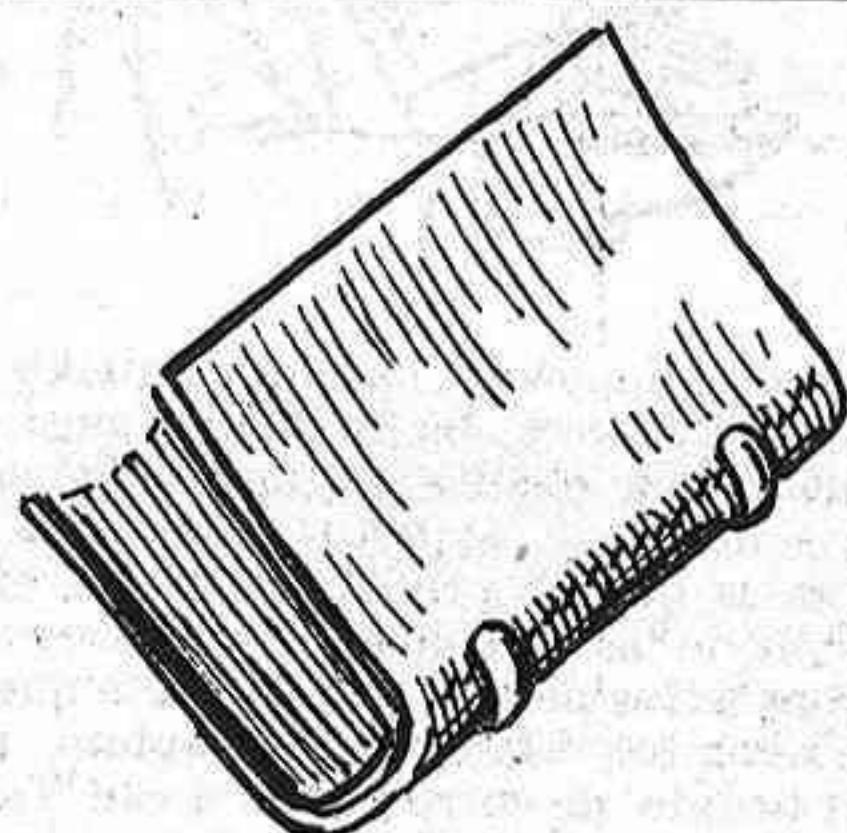
POR H. DE BALZAC — Ptas. 1

Cuentos aragoneses

POR

EUSEBIO BLASCO

Ptas. 3.

ARAGÓN

2.ª serie de cuentos del país

POR

EL TÍO JORGE

Ptas. 1'50

PAELLA ARAGONESA

POR

SIXTO CELORRIO

Ptas. 1.

VENID Á MÍ...

POR EL

CONDE LEON TOLSTOI

Tomo 78 de la

Colección Diamante

Ptas. 0'50

BATURRADAS

POR

Alberto Casañal

Ptas. 1.

IDILIS

PER

Apeles Mestres

Llibre primer

Ptas. 2

IDILIS

PER

APELES MESTRES

LLIBRE SEGON

Ptas. 3

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibrancies del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extavios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DESDE VILABLAVA

(Carta de un corresponsal de qualsevol diari rotatiu)

Sr. Director del periódich Tal.

Molt senyor meu y de ma més distinguida consideració y apreci: Tinch el gust de comunicarli que l' animació de personas que estiuhejan á Vilablava es extraordinaria, tant per la cantidad com per la calitat. Darrerament la elegant colonia barcelonina ha vingut á enriquirse ab las respectables famílias: Caralt, Cunill, Punyet, y altres d' apellidos no menos distingits.

L' altre dia, galantment invitat per l' últim de dits senyors, l' acaudalat fabricant de betas sevillanas de las Bassas de Sant Pere, vareig assistir á la inauguració de sa hermosa finca qu' ab molt bon acert ha titulat «Quinta Punyet» ja que s' tracta d' una verdadera masía moderna enclavada al cim d' un elevat y pintoresch turó, preciós chalet ab tots el lujos y comoditats que acreditan el refinat gust dels seus propietaris. Va resultar una festa agradabilíssima en extrém, en la

qual va ressaltarhi principalment la exquisida amabilitat de la hermosa filla del Sr. Punyet y de sa virtuosa esposa que varen demostrar, al mateix temps, tenir molt bonas mans pera fer cargols á la patarrallada. L' única desventatja que té la Quinta Punyet es qu' es una mica distant del poble; per aixó jo no penso tornarhi, á menos que vosté, senyor Director, m' hi envishi.

La temperatura que s' disfruta en aquest país es agradable; la frescal marina bufa desde las set del vespre á las sis del dematí sense parar may. Després, al llevarse, si un té la precaució de no obrir els ulls, pera no ferse cá-

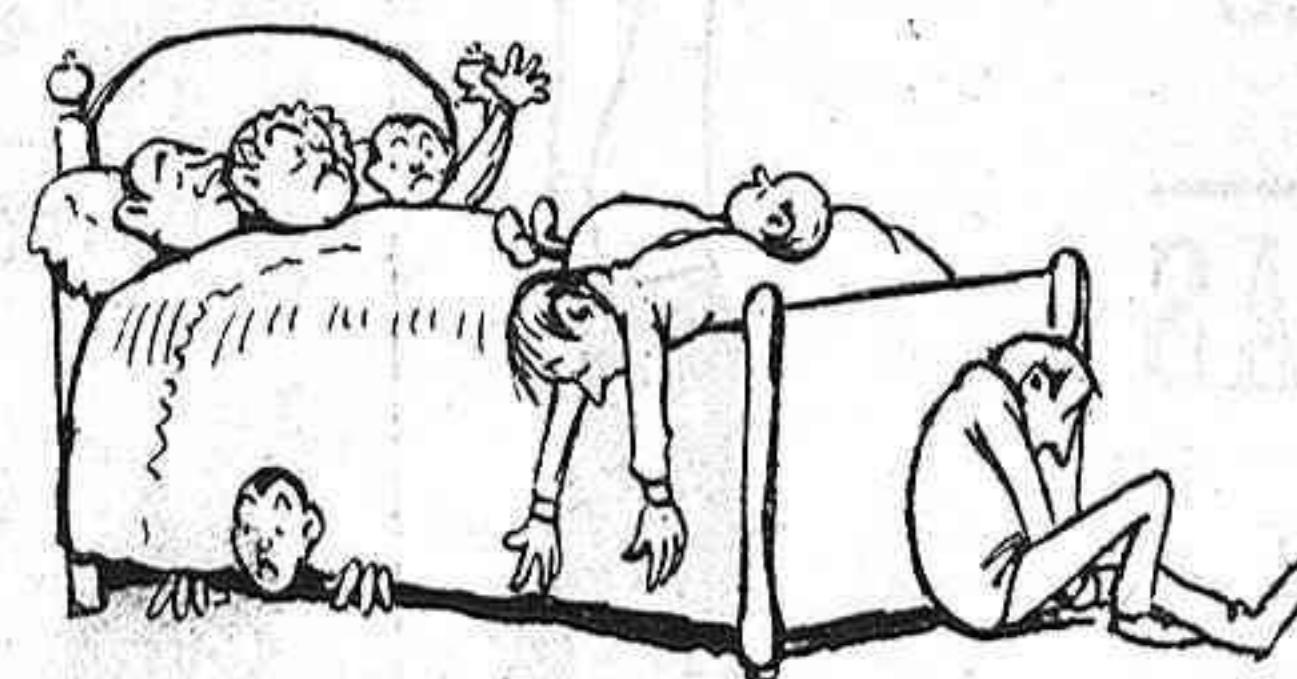
més proxima. Ademés hi ha tants animals volàtils de ploma qu' es alló de que un n' ha de menjar encare que no vulgui.

Els aficionats á pendre aiguas també están d' enhorabona. Las que brollan d' aquests manantials son tan excelents, que rara es la que no produheix ràpits efectes en els estómachs débils de las personas que no se senten de cap mal.

Els preparatius pera la segona festa que deu celebrarse á últims de setembre están molt adelantats, haventse fet ja un important pedido de corre-camas á can Tarruellá y Berch, y estant ja en ensaig al Casino de Baix, el popular drama *El Gran Galeoto* que representarà l' aficionat jove excursionista Sr. Tramullas, y en el que hi pendrà part dugas *damas jóvenes...* fins á cert punt, las senyoretas Pi y Pí de Barcelona que ja fá set anys que venen á Vilablava y encare no han trobat galán.

Ab tal motiu els vehins indígenas de la població están fent els corresponents preparatius pera allotjar als forasters, de modo que sembla que aquest any per tothom hi haurá lloch, no ha venthi necessitat de demostrar, com altres vegadas, alló

el gust de pujar uns quants días, en la seguretat de que quedaran agrahidíssims de la hospitalitat, deferència, amabilitat y bon tracte dels vilablavins, que sempre s' han distingit per sa *hidalguia* y sa *caballerosidad* quan se tracta de rebre alguna persona de *pisto*, tan si aquesta persona vé per fer un bé á la població com per... la carretera, tan si vé ab bo-
nas intencions com... en bicicleta, es repeteix de vosté afm. S. S.

Q. B. S. M.

Ramiro Casulleras

(Pel traslado: FRA NOI.

Pels ninots: CORNET.)

rrech del sol que bat damunt las pedras, no s' pot menos d' observar que la fresca continua en las demés horas del dia.

Estém perfectament alimentats, y dech ferli avinent que si bé aquí no s' ha arribat al punt de comprar llubarros á 10 céntims com succeix á Cadaqués, es tanta l' abundancia de llagosta que, l' que no n' tira al arrós es porque no s' vol pendre la molestia d' agafarla ab las mans, ja que no s' ha de fer si no anar á la vinya

de la impenetrabilitat de la materia.

No es, donchs, difícil de suposar l' alegría dels habitants d' aquesta rica Vilablava, que mes que poblet es un recó de la gloria, ahont no s' ha de fer si no treure el nás á una finestra, pera descubrir espléndits panoramas á cual más pintoresco y encantador.

Sens altre de particular pera avuy, y convidantlo á vosté y familia per si tenen

